

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
24.02.2022

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

İHD Adana Şubesi, Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesinde mahpuslara uygulanan ağıziçi aramaya dair kendilerine gelen başvurular neticesinde yapılan görüşmeler sonucunu raporlaştırmıştır. Rapora göre; 2021 yılı Ağustos ayından beri Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesinde, ulusal ve uluslararası mevzuata aykırı bir biçimde mahpuslara ağıziçi araması Jandarma personeli tarafından gerçekleştirilmektedir. Aramanın hapishane hekimi tarafından değil Jandarma personeli tarafından gerçekleştirilmesi mahpuslar tarafından insan onuruna aykırı olarak nitelendirilmekte ve mahpuslar Jandarma personeline yapılan bu uygulamayı kabul etmemektedir.

Raporda; ağıziçi aramaya mahpusun beden çukurlarında bir eşya bulundurduğu yönünde ciddi ve makul bir emarenin varlığı halinde başvurulması gerekmektedirken böylesi bir durum söz konusu değilken mahpuslara bu uygulamanın keyfi bir şekilde, herhangi bir kriter göz önünde bulundurulmadan, sistematik olarak yapıldığı aktarılmıştır. Mahpuslar, ağıziçi aramanın doktor nezaretinde ve mevzuata uygun bir şekilde yapılmasını istediğinde Jandarma personeli tarafından "Aramayı kabul etmiyor." şeklinde tutanak tutularak hastaneye sevkini gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir. Mahpuslar açısından insan onurunu, kişi bütünlüğünü hedef alan, acı verici, aşağılayıcı, onur kırıcı bir fiil olarak ağıziçi aramanın icra edildiği değerlendirilmiştir.

İHD'nin verilerine göre; Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesinde 28 hasta mahpus bulunmaktadır. Ağızıçi arama uygulamasını kabul etmeyen mahpusların hastane sevkleri gerçekleştirilmediğinden bu durum, Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesinde bulunan 28 hasta mahpusun sağlık durumu açısından endişe vericidir ve hasta mahpusların tedavileri ile sağlık hizmetlerine erişimleri önünde ciddi bir engel olarak bulunmaktadır. Bu nedenle kapatılma koşulları altında bulunan bireylerin mahremiyetini ve onuru ihlal eden, moral değerlerini düşüren, ruhsal bütünlüklerine zarar veren ağızıçi arama uygulamalarına derhal son verilmelidir.

Bu bağlamda;

1. Ulusal ve uluslararası mevzuatlara aykırı olarak jandarma personeli tarafından mahpuslara uygulanan ağızıçi aramaların sonlandırması için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
2. Mahpusların, odalarından çıkıp Jandarma personelinin kendilerini teslim alacağı yere gelinceye kadar 4 ayrı üst araması, dedektörlü arama ve X-Ray aramasından geçmesine rağmen Jandarma personeli neden ısrarla mahpuslara ağızıçi arama dayatmasını sürdürmektedir?
3. Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesinde mahpuslara yaşatılan hak ihlalleri iddialarını araştırmak üzere tarafınızca adım atılacak mıdır?
4. Ağızıçi aramanın usulsüz bir şekilde yapılmak istenmesi nedeniyle itiraz eden hasta mahpusların tedavi olmaları nasıl engellenebilmektedir? Bunun önüne geçmek üzere Bakanlığınızca etkin uygulamalar hayata geçirilecek midir?
5. COVID-19 pandemisinin yaşandığı bu süreçte makul bir gerekçe olmaksızın, temas konusunda hassasiyet gösterilmeden, hijyenik olmayan koşullarda yapılan ağızıçi arama uygulaması mahpusların salgından korunması noktasında sizce doğru mudur?
6. Başka hapishanelerden ağızıçi arama uygulaması ile ilgili benzer iddialar/başvurular Bakanlığınıza gelmiş midir?